

NAJNOWSZE WYDAWNICTWA Z ZAKRESU HISTORII ŚLĄSKA

oprac. Wojciech Mrozowicz
Instytut Historyczny Uniwersytetu Wrocławskiego
ORCID: [0000-0002-4407-0698](https://orcid.org/0000-0002-4407-0698)

30 lat samorządu terytorialnego. Lubin w obrazach 1990–2020, red. Justyna Karlińska, Marek Zawadka, Lubin: Muzeum Historyczne, 2020 (Biblioteka Muzeum Historycznego w Lubinie, 12), ss. 175, ill.

70 Jahre Landsmannschaft Schlesien, Nieder- und Oberschlesien e.V. 1950–2020, Königswinter: Landsmannschaft Schlesien – Nieder- und Oberschlesien e.V., 2020, ss. 56, ill.

75 lat Towarzystwa Przyjaciół Dzieci na Dolnym Śląsku. Studium historyczno-biograficzne. Praca zbiorowa, red. Beata Skwarek, Legnica: Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy, 2020, ss. 276, ill.

100 autorytetów na 100-lecie Niepodległości z Ziemi Wodzisławskiej, red. Artur Marcisz, Arkadiusz Gruchot, Racibórz: Wydawnictwo Nowiny Sp. z o.o., 2020, ss. 240, ill.

Bahlcke Joachim, *Konfessionelle Vielfalt als Herausforderung und Perspektive. Zur Verschränkung von Religion und Politik im frühneuzeitlichen Ostmitteleuropa*, Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2020, ss. 543, ill.

Baron Emil, *To nie sztuka dać się zabić. Wspomnienia piekarskiego powstańca*, oprac. i red. Dariusz Pietrucha, Piekary Śląskie: Gmina Piekary Śląskie, Miejski Dom Kultury, 2020, ss. 197, ill.

Bierwiazzonek Krzysztof, Nawrocki Tomasz, *Pomiędzy traumą wojny a codziennością. Pamięć zbiorowa mieszkańców górnośląskiej wsi Bojszowy*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, 2020 (Współczesne Społeczeństwo Polskie Wobec Przeszłości, 10), ss. 234, ill.

- Cetwiński Marek, *Day, ut ia pobrusa... Ze świata Księgi Henrykowskiej*, Wrocław: Chronicon, 2020 (Forum Kultury Historycznej, 3), ss. 63, 7, ill.
- Cetwiński Marek, *Śląski mikrokosmos. Studia nad Księgą Henrykowską*, Częstochowa: Uniwersytet Historyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza, 2020 (Biblioteka Długosza, 2), ss. 296.
- Chemotti Antoni, *The hymnbook of Valentin Triller (Wrocław 1555). Musical past and regionalism in Early Modern Silesia*, Warszawa: Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk, 2020, ss. 291, ill.
- Czas wolny górników kopalń węgla kamiennego na Górnym Śląsku. „Po pracy coś trzeba było robić”, red. Dorota Światała-Trybek, Beata Piecha-van Schagen, Zabrze: Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, 2019, ss. 495, ill., pendrive (z nagraniami wywiadów).
- Ćwikła Paweł, Gneciak Monika, Wódz Kazimiera, *Class and cultural narratives. The Upper Silesia case*, Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2019 (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach), ss. 120.
- Ditchen Henryk, *Schlesische Hochschulen. Ein Überblick über die Geschichte des schlesischen Hochschulwesens*, Berlin: Logos Verlag, 2020 (Stuttgarter Beiträge zur Wissenschafts- und Technikgeschichte, 14), ss. 259.
- Dobkiewicz Agnieszka, *Mała Norymberga. Historie katów z Gross-Rosen*, Kraków: Znak Horyzont, 2020, ss. 413, ill.
- Durka Jarosław, Miroszewski Kazimierz, *W służbie św. Floriana. Ochotnicze straże pożarne w Myszkowie (1916–2018)*, Katowice: Śląsk, 2020 (Zeszyty Myszkowskie, 6), ss. 130, ill.
- Dworaczek Kamil, *NSZZ „Solidarność” w PKP w latach 1980–1989. Przykład Dolnośląskiej Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych*, Wrocław–Warszawa: Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, 2020 (Centralny Projekt Badawczy IPN: Opozycja i Opór Społeczny w PRL 1956–1989), ss. 160, ill.
- Dziurok Adam, Myszor Jerzy, *Prymas Stefan Wyszyński a Górny Śląsk – kontakty, wizyty, wystąpienia*, Katowice–Warszawa: Fundacja Centrum Badań nad Historią Kościoła im. ks. prof. Wincentego Myszora, Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu, 2020, ss. 248, ill.

- Fic Maciej, Krzyżanowski Lech, *Powstania śląskie w źródłach historycznych*, Katowice–Bielsko-Biała: Wydawnictwo Cum Laude, 2019, ss. 132, ill.
- Granice wolności. Granice Niepodległej 1918–1922*, red. Maciej Fic, Joanna Lusek, Jolanta Załęczny, Bytom–Warszawa–Katowice: Muzeum Górnośląskie, Muzeum Niepodległości, Uniwersytet Śląski, 2020, ss. 243.
- Haładus Adam Wojciech, *Służą dla siebie i ludzi. 70-lecie OSP Chomiąża*, Chomiąża [Malczyce]: Adam Wojciech Haładus, 2020, ss. 208, ill.
- Haładus Adam Wojciech, *Zawsze wierni tradycji. 160 lat historii pożarnictwa w Malczycach na tle powiatu Środa Śląska i Dolnego Śląska 1860–2020*, [Malczyce]: Adam Wojciech Haładus, 2019, ss. 275, ill.
- Helwig Jarosław, *Wehrmacht z Glogau w Polsce. Szlak bojowy 18. Dywizji Piechoty XI Korpusu Armijnego we wrześniu 1939 roku*, cz. 1, Głogów: Muzeum Historyczno-Archeologiczne, 2019, ss. 146, ill.
- Hlučínsko 1920–2020. Sborník příspěvků z konference ke 100. výročí vzniku Hlučínska*, ed. Jiří Neminář, Hlučín: Muzeum Hlučínska, 2020, ss. 168, ill.
- Hojka Zbigniew, *Polski katolicki ruch trzeźwościowy w pruskim Górnym Śląsku oraz w ośrodkach wychodźstwa ze Śląska na terenie Westfalii i Nadrenii do wybuchu I wojny światowej*, Katowice: Centrum Badań nad Historią Kościoła im. ks. Wincentego Myszora, Księgarnia św. Jacka Sp. z o.o., 2020 (Źródła do Dziejów Kościoła Katolickiego na Górnym Śląsku, 28), ss. 276.
- Januła Eugeniusz, *Paternalistyczna rola przemysłu ciężkiego Zagłębia Górnośląskiego w zakresie polityki mieszkaniowej. Osiedla przyzakładowe jako podstawa kształtowania się urbanizacji Zagłębia Górnośląskiego w okresie kapitalizmu wolnokonkurencyjnego oraz kapitalizmu monopolistycznego*, Katowice: Śląsk, 2020, ss. 160.
- Jerczyński Michał, *Kolej elektryczna Jugowice – Walim*, Poznań: Kolpress, 2020, ss. 384, ill.
- Jerie Andrzej, *Zajezdnia strajkuje. Katalog multimedialnej wystawy przygotowanej przez Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” w 40. rocznicę podpisania porozumień sierpniowych i powstania NSZZ „Solidarność”*, Wrocław: Ośrodek „Pamięć i Przyszłość”, 2020, ss. 88, ill.
- Jež Radim i in., *Těšínské Slezsko a jeho proměny v době modernizace. Kritický katalog výstavy*, Ostrava: Ostravská univerzita, 2020, ss. 195, ill.

- Jodliński Leszek, *Gliwiczanie w fotografii odświętnej. Portret mieszkańców Gleiwitz*, wyd. 2. popr., Kraków: Wydawnictwo Azory, 2020, ss. 149, ill.
- Katowice i Ostrawa – dwa ośrodki przemysłowe. *Początki, rozwój, przyszłość 2019*, red. Antoni Barciak, Katowice: Muzeum Historii Katowic, 2020 (Katowice – Historia i Współczesność, 5(19)), ss. 290, ill.
- Klistała Jerzy, *Duchowni. Ofiary niemieckiego zniewolenia. Lata powstań śląskich i plebiscytu 1919–1921 – lata okupacji niemieckiej 1939–1945*, Kraków: Fundacja Kwartalnika Wyklęci, Wydawnictwo Miles Sp. j. 2019, ss. 444, ill.
- Kolářová Ivana, Kolář Ondřej, *Československé četnictvo a policie ve sporu o Těšínsko 1918–1920*, Praha: Academia, 2020, ss. 197, ill.
- Lazio – Tuscany – Silesia. *Heritage sites in conservation perspective*, ed. by Magdalena Żmudzińska-Nowak, Assunta Pelliccio, Rafał Radziejewicz-Winnicki, Gliwice: Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, 2020 (Monografia, 838), ss. 210, ill.
- Lichodziejewska Monika, *30 lat samorządu terytorialnego w gminie Grębocice*, współpraca Marek Robert Górniak, Grębocice–Głogów: Gmina Grębocice, Drukarnia Wydawnictwo Druk-Ar, 2020, ss. 96, ill.
- Lubin 1960. *Obraz miasta w świetle dokumentów i prasy*, red. Piotr Sroka, Lubin–Opole: Muzeum Historyczne, Instytut Śląski, 2020 (Biblioteka Muzeum Historycznego w Lubinie, 9), ss. 147, ill.
- Mandziuk Józef, *Żeńskie wspólnoty zakonne w (archi)diecezji wrocławskiej*, Warszawa: Fundacja „Honor, Ojczyzna” im. majora Władysława Raginisa, 2020, ss. 584, ill.
- Namysło Aleksandra, Bortlik-Dźwierzynska Monika, *Życie przechowane. Mieszkańcy Górnego Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego z pomocą Żydom w czasie II wojny światowej / A life stowed away. The people of Upper Silesia and Zagłębie Dąbrowskie rescuing Jews during World War II*, tłum. Anita Buczek-Zawiła, Katowice: Instytut Pamięci Narodowej, 2020, ss. 111, ill.
- Nauczanie społeczne biskupa Stanisława Adamskiego 1930–1956. Wybór źródeł*, wstęp i oprac. ks. Jerzy Myszor, Katowice: WueM, 2020 (Źródła do Dziejów Kościoła Katolickiego na Górnym Śląsku, 27), ss. 352.
- Nowok Łukasz, *Działania Einsatzgruppen na terenie Górnego Śląska w roku 1939*, Kraków: Ridero, 2019, ss. 129, ill.

- Nowy adres Wrocław 1946–1948. Korespondencja Ryszarda i Zofii Gansinców*, red. Radość Gansiniec, Krzysztof Królczyk, Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2020 (Akme. Studia historica, 19), ss. 312.
- Opiola Monika, Kawski Tomasz, *Gminy żydowskie pogranicza Wielkopolski, Mazowsza, Małopolski i Śląska w latach 1918–1942*, Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2020, ss. 402, ill.
- Pankiewicz Aleksandra, *Pottery at the borderland. Southern influences in Silesia and Lesser Poland in 9th and 10th century*, transl. Tomasz Borkowski, Wrocław: Yellow Point Publications, 2020, ss. 462, ill.
- Parys Paweł, *Niezapomniane. Kobiety w czasie powstań i plebiscytu na Górnym Śląsku*, Katowice: Muzeum Śląskie w Katowicach, 2020, ss. 177, ill.
- Pławecki Krzysztof, *100 lat niebieskiej legendy. K. S. Ruch Chorzów*, Radlin: [Krzysztof Pławecki], 2020, ss. 34, ill.
- Pod ochranu Tvou se utíkáme. Kult Panny Marie Censtochovské v Českém Slezsku a na Moravě / Pod Twoją obronę uciekamy się. Kult Matki Boskiej Częstochowskiej na Śląsku Czeskim i na Morawach*, red. Krzysztof Czajkowski, překlad Gabriela Maria Gańczarczyk, Ilona Gwóźdź-Szewczenko, Częstochowa–Ostrava: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza, Ostravská univerzita, 2019, ss. 479, ill.
- Powrót do Macierzy? Ziemie Zachodnie i Północne w Polsce Ludowej*, red. Maciej Fic, Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2020 (Historia Polski Ludowej), ss. 208.
- Pszczyna wczoraj i dziś / yesterday and today*, red. Maciej Kluss, tłum. Tomasz Tłuczkiewicz, Pszczyna: Muzeum Zamkowe, 2020, ss. 191, ill.
- Razím Vladislav, *Středověká opevnění českých měst, 3/1: Katalog Morava a Slezsko*, Praha: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze, 2020, ss. 503, ill.
- Rosenbaum Sebastian, *Między katolicyzmem i nacjonalizmem. Związek Niemieckich Katolików w Polsce w województwie śląskim 1923–1939*, Katowice–Warszawa 2020, ss. 808.
- Rzeźba barokowa na Dolnym Śląsku w 2. połowie XVII wieku*, red. Artur Kolbiarz, Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2020, ss. 162, ill.

- Spielvogel Izabela, Dziony Marek, *Żydowski Związek Kobiet z Wrocławia i jego wkład w rozwój opieki medycznej. Biografie i instytucje na Śląsku*, Opole: Oficyna Wydawnicza Politechniki Opolskiej, 2020 (Studia i Monografie, 534), ss. 163, ill.
- Stan wojenny w Złotorzy*, red. Roman Gorzkowski, Agnieszka Młyńczak, Złotoryja: Urząd Miejski, 2020, ss. 230, ill.
- Statut Gminy Synagogałnej w Pszczynie 1896*, oprac. Sławomir Pastuszka, Kraków: Wydawnictwo Jak, 2019 (Źródła do Historii i Kultury Żydów w Pszczynie), ss. 86, ill.
- Suchoński Adam, Kubis Barbara, Gołębiowska Anna, Białokur Marek, *Polski rok 1919 w podręcznikach do nauczania historii i literaturze dokumentu osobistego*, Opole–Bielsko-Biała: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Wydawnictwo Cum Laude, 2019, ss. 234.
- Szymanowski Adam, *Uprowadzony prymas. Reperkusje w dolnośląskim Kościele*, Wrocław: Adam Szymanowski, 2020, ss. 184, ill.
- To było jak lądowanie na księżycu. Wspomnienia lubińskich samorządowców z pierwszej kadencji 1990–1994*, oprac. Agata Grzełińska, Lubin: Muzeum Historyczne w Lubinie, 2020 (Biblioteka Muzeum Historycznego w Lubinie, 13), ss. 95 + 11 (dodatek), ill.
- Wacław Długoborski. *Księga jubileuszowa [z okazji 95. rocznicy urodzin]*, red. Marian G. Gerlich, Tadeusz Sierny, Katowice: Śląsk, 2020, ss. 210.
- Wanke-Jakubowska Małgorzata, Wanke-Jerie Maria, *Uśmiechnięty wojownik. Romuald Lazarowicz (1953–2019)*, Wrocław: Profil, 2020 (Dolnośląska Solidarność), ss. 271, ill.
- Władza, społeczeństwo i działalność opozycyjna na pograniczu Śląska Opolskiego i Czechosłowacji w latach 1945–1989*, red. Radosław Roszkowski, Prudnik: Starostwo Powiatowe, 2020 (Wielka księga opozycji na pograniczu / Velká kniha opozice v pohraničí, 3), ss. 558, ill.
- Źródła do dziejów Woźnik 1206–1857*, cz. 2, oprac. Bernard Szczech, Woźniki: Gmina Woźniki, 2020 (Biblioteka Wiedzy o Gminie Woźniki), ss. 327, ill.